

**«Солтүстік Қазақстан облысы Мағжан Жұмабаев
ауданы Булаев қаласындағы қатты тұрмыстық
қалдықтар полигонын жайластыру» жұмыс жобасына
ықтимал әсерлер туралы есеп бойынша ескертулер
мен ұсыныстардың ХАТТАМАСЫ (жиынтық кесте)**

Жиынтық кестені жасау күні: 29.09.2023 ж.

Жиынтық кестені жасау орны: Солтүстік Қазақстан облысы бойынша экология департаменті ҚР ЭТРМ ЭРБК

Қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органның атауы: Солтүстік Қазақстан облысы бойынша экология департаменті ҚР ЭТРМ ЭРБК

Мүдделі мемлекеттік органдардың ескертулері мен ұсыныстарын жинау туралы хабарлама күні: 05.09.2023 ж.

Мүдделі мемлекеттік органдардың ескертулері мен ұсыныстарын ұсыну мерзімі: 05.09.2023-25.09.2023 ж.

Мүдделі мемлекеттік органдардың ескертулері мен ұсыныстары:

№	Мүдделі мемлекеттік орган	Ескертулер мен ұсыныстар
1	«Мағжан Жұмабаев ауданының әкімі аппараты» КММ	Ұсынылған жоқ.
2	«СҚО әкімдігінің табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы» КММ	Ескертулер мен ұсыныстар жоқ.
3	«Қазақстан Республикасы денсаулық сақтау министрлігі санитарлық-эпидемиологиялық бақылау комитетінің Солтүстік Қазақстан облысы санитарлық-эпидемиологиялық бақылау департаменті» РММ	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің міндетін атқарушының 2022 жылғы 11 қаңтардағы № ҚР ДСМ-2 бұйрығымен бекітілген «Адамның мекендеу ортасына және денсаулығына әсер ету объектілерінің санитариялық-қорғау аймақтарына қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар» санитариялық қағидаларына сәйкес, халықтың қауіпсіздігін қамтамасыз ету мақсатында тіршілік ету ортасына және адам денсаулығына әсер ету объектілері (көздері) болып табылатын объектілердің айналасында атмосфералық ауаға (химиялық, биологиялық, физикалық) ластанудың әсерін азайтуды қамтамасыз ететін санитариялық-қорғау аймағы (әрі қарай – СҚА) белгіленеді. Кодекстің 46 - бабы 4-тармағының 2) тармақшасына сәйкес халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы саласындағы мемлекеттік органдар қоршаған ортаға зиянды заттар мен физикалық факторлардың шекті жол берілетін шығарындылары мен шекті жол берілетін төгінділері, санитариялық қорғау аймақтары мен санитариялық-қорғау аймақтары бойынша нормативтік құжаттама жобаларына санитариялық-эпидемиологиялық сараптама жүргізеді, соған сәйкес халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы саласындағы қоршаған ортаға (ҚОӘБ) департаменттің құзыретіне кірмейді. Осылайша, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы саласындағы қолданыстағы заңнамада

		Департаменттің қоршаған ортаға ықтимал әсерлер туралы есепті қарау жөніндегі құзыреті көзделмеген. Сонымен қатар көзделіп отырған қызметті ескере отырып, мынадай санитариялық қағидалар мен гигиеналық нормативтердің талаптары көзделеді: Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің міндетін атқарушының 2020 жылғы 25 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-331/2020 жылғы «Өндіріс және тұтыну қалдықтарын жинауға, пайдалануға, қолдануға, залалсыздандыруға, тасымалдауға, сақтауға және көмуге қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар» бұйрығы, ДСМ бұйрығы ҚР 2022 жылғы 2 тамыздағы № 70 «қалалық және ауылдық елді мекендердегі атмосфералық ауаға гигиеналық нормативтер, өнеркәсіптік ұйымдардың аумақтарында» және басқа да нормативтік-құқықтық актілер
4	«ҚР экология және табиғи ресурстар министрлігі орман шаруашылығы және жануарлар дүниесі комитетінің Солтүстік Қазақстан облыстық орман шаруашылығы және жануарлар дүниесі аумақтық инспекциясы» РММ	Ескертулер мен ұсыныстар жоқ.
5	«Қазақстан Республикасы экология, геология және табиғи ресурстар министрлігі су ресурстары комитетінің су ресурстарын пайдалануды реттеу және қорғау жөніндегі Есіл бассейндік инспекциясы» РММ	Ұсынылған жоқ.
6	«Солтүстік Қазақстан облысы әкімдігінің кәсіпкерлік және индустриялық-инновациялық даму басқармасы» КММ	Ескертулер мен ұсыныстар жоқ.
7	«СҚО әкімдігінің ветеринария басқармасы» КММ	
8	«Солтүстік Қазақстан облысы әкімдігінің ауыл шаруашылығы және жер қатынастары басқармасы» КММ	Ескертулер мен ұсыныстар жоқ. Бұл ретте, қаладағы қатты тұрмыстық қалдықтар полигонын жайластыруды жүзеге асыру кезінде хабарлаймыз. «Солтүстік Қазақстан облысы Мағжан Жұмабаев ауданы Булаев қаласы әкімінің аппараты» КММ жер учаскесін жер пайдаланушы ретінде Қазақстан Республикасы Жер кодексінің 65-бабында белгіленген талаптарды сақтауға, оның ішінде санитарлық және экологиялық талаптарға сәйкес келетін өндіріс технологияларын қолдануға, денсаулыққа зиян

		келтіруге жол бермеуге міндетті санитариялық-эпидемиологиялық және радиациялық жағдайдың нашарлауы, олар жүзеге асыратын қызметтің нәтижесінде экологиялық залал келтіру
9	«Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігінің өнеркәсіптік қауіпсіздік комитетінің Солтүстік Қазақстан облысы бойынша департаменті» РММ	Ескертулер мен ұсыныстар жоқ.
10	«СҚО бойынша экология департаменті» КММ	1. Ықтимал әсерлер туралы есептің жобасы (бұдан әрі - Есеп) Қазақстан Республикасы Экология, геология және табиғи ресурстар министрінің 2021 жылғы 30 шілдедегі № 280 бұйрығымен бекітілген «Экологиялық бағалауды ұйымдастыру және жүргізу жөніндегі нұсқаулыққа» сәйкес келтіру. 2. Ұсынылған Есеп жобасы (бұдан әрі - Есеп) қоршаған ортаға әсерді бағалауды қамту аясын айқындау туралы 2023ж. 15.04. № KZ12VWF00063671 қорытындыға сәйкес ақпараттың толық көлемін қамтымайды. 3. ҚР Су кодексінің 120-бабы 2-тармағына сәйкес ауыз сумен жабдықтау үшін пайдаланылатын немесе пайдаланылуы мүмкін жерасты суларының орындары мен учаскелерінің контурларында жер қойнауын пайдалану жөніндегі операцияларды жүргізуге, радиоактивті және химиялық қалдықтардың көмінділерін, қоқыстарды, зираттарды, мал қорымдарын (биотермиялық шұңқырларды) және жерасты суларының жай-күйіне әсер ететін басқа да объектілерді орналастыруға тыйым салынады. ҚР ЭК 224-бабына сәйкес көзделіп отырған қызметті жүзеге асыру аумағында ауыз сумен жабдықтау үшін пайдаланылатын немесе пайдаланылуы мүмкін жерасты суларының болуы/болмауы туралы уәкілетті органның ақпаратын ұсыну қажет. 4. Есепте сусымалы құрылыс материалдары құрылыс учаскесіне автокөлікпен әкелінетіні және құрылыста пайдалану сәтіне дейін сақталатын ашық алаңға тиелетіні көрсетілген. Есепте құрылыс материалдарын сақтаудан ЛЗ шығарындыларын есептеу жоқ. Сәйкес келтіру. 5. «Ластаушы заттар эмиссияларының нормативтері», «Рұқсат етілген шығарындыларды есептеу үшін атмосфераға ластаушы заттар шығарындыларының параметрлері» кестелері мен ЛЗ есептеулерін сәйкес келтіру. 6. Есепте ҚТҚ жинау учаскесінің оңтүстік жағында қоршаудан тыс жерде көлік құралдарын жууға арналған алаң көзделгені көрсетілген. Осы процеске арналған сумен жабдықтау көзі мен су бұру процесінің сипаттамасы, сондай-ақ аталған алаңды жайластыру жөніндегі техникалық шешімдер жоқ. Сәйкестендіру. 7. Есепте әр қабатты оқшаулау импортталған топырақпен жүзеге асырылатындығы көрсетілген. Бұл топырақ қандай көздерден алынатынын көрсету керек. 8. Есепте шаруашылық аймағының құрамына кіретін

	құрылыстар бойынша келіспеушіліктер бар. Сәйкестендіру. 9. ҚР Экологиялық кодексінің (бұдан әрі - ЭК) 35-бабына сәйкес ҚТҚ полигондарында қалдықтарды міндетті сұрыптау пайдаланылуы тиіс. ҚТҚ сұрыптау қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті орган бекіткен тізбеге енгізілген ұлттық стандарттарды сақтай отырып жүзеге асырылады. Полигонда қалдықтарды көмудің технологиялық схемасында қалдықтарды сұрыптау бойынша операциялар жоқ. Сәйкестендіру. 10. «Жұмыс ауданының қысқаша климаттық сипаттамасы» 3.1-тармағында және ластану көзінен № 6003 01 ЛЗ қатты тұрмыстық қалдықтардың есептеулерінде жылы күндер саны бойынша әр түрлі оқылымдар бар. Сәйкестендіру. 11. Есептің 3.14-тармағында дренажды және нөсерлі сулармен жұмыс істеу кезінде қолданылатын ҚҚТ қолдану шеңберінде жобаланатын полигонда резервуарлардан (ыдыстардан) дренажды және нөсерлі суларды өздерінің тазарту құрылыстарына жіберу жоспарланғаны көрсетілген. Есепте тазарту қондырғыларының сипаттамасы жоқ. 12. «Сумен жабдықтау және су бұру балансы» 4.3-тармағында пайдалану кезеңінде су тұтыну және су бұру көлемі көрсетілмеген. Бұдан басқа, пунктте полигонды салу және пайдалану кезеңіне өндірістік қажеттіліктерге арналған су көзі туралы ақпарат жоқ. Сәйкестендіру. 13. Есепте фильтратты жинау және залалсыздандыру үшін ағынсыз схема қарастырылғаны көрсетілген. Фильтрат сорғы станциясына ауырлық күшімен беріледі және құбырлардың жиналмалы жүйесіне айдалады. Перфорацияланған құбырлардан аралық окшаулаумен жабылған полигонның жұмыс карталарының бетіне шашырату немесе төгілу қамтамасыз етіледі. Аралық окшаулаумен жабылған полигонның жұмыс карталарының бетіне төгілу сүзгісін пайдалануды негіздеу қажет. 14. ҚР экология, геология және табиғи ресурстар министрінің м.а. 2021 жылғы 6 тамыздағы № 314 бұйрығымен бекітілген «Қалдықтар жіктеуішіне» сәйкес барлық қалдықтарды жіктеуді жүргізу қажет. 15. Есепте полигонға қабылданатын қалдықтардың номенклатурасы Қоршаған ортаны қорғау бөлімінде көрсетілген. Бұл ақпарат Есепте жоқ. Сәйкестендіру. 16. Есепте жер үсті және жер асты суларын қорғау бойынша іс-шаралар жоқ. Сәйкестендіру. 17. Қамту саласының 4-тармағына сәйкес Есепте қоршаған ортаға теріс әсер етудің алдын алу үшін депозиттелген қалдықтарда пайда болатын фильтрат пен сарқынды сулардың мониторингі жүйесінің, шығарындыларды (қоқыс газын) мониторингілеу жүйесінің, Қазақстан Республикасы Қоршаған ортаны қорғау министрінің 2012 жылғы 12 қаңтардағы № 6-Ө бұйрығымен бекітілген «Қатты тұрмыстық қалдықтар полигонының әрбір секциясы үшін газ мониторингін жүргізу жөніндегі әдістемені» ескере отырып, газ мониторингін жүргізу жөніндегі іс-шаралардың сипаттамасы жоқ. Сәйкестендіру. 18. Есепте СҚА шекарасында атмосфералық ауаның сапасын өлшеуді жүзеге асыру кезеңі мен жиілігі жұмыстарды
--	---

		жүргізу кезеңіне байланысты және жылы мезгілде жылына 2 рет құрайтыны көрсетілген. 1.04-15-2013 «Қатты тұрмыстық қалдықтарға арналған полигондар» ҚР СН талаптарына сәйкес мониторинг жүйесі ауа ортасын тұрақты бақылауды көздейді. Ол үшін полигонның үстіндегі және СҚА шекарасындағы ауа сынамаларына тоқсан сайын талдау жүргізу қажет. Сәйкестендіру. 19. Есепте Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2022 жылғы 11 қаңтардағы № ҚР ДСМ-2 және бұйрығымен бекітілген «адамның тіршілік ету ортасы мен денсаулығына әсер ету объектілерінің санитарлық-қорғау аймақтарына қойылатын санитарлық – эпидемиологиялық талаптарға» және 1.04-15-2013 «Қатты тұрмыстық қалдықтарға арналған полигондар» ҚР СН талаптарына сәйкес көгалдандыру жұмыстары туралы ақпарат жоқ. Сәйкестендіру. 20. Есепке 1-қосымшада 6004, 6005, 6006, 6007, 6010-6017 көздерінде есептеулер жоқ. Сәйкестендіру. 21. Құрылыс-монтаждау жұмыстары кезінде, сондай-ақ пайдалану кезеңінде шаңды басу жөніндегі іс-шаралар (инертті материалдар қоймаларын жабу) көздеу. 22. Есептің қосымшасында оқылмайтын хаттамалар берілген. 23. ҚР ЭК 129-бабы 2-тармағы негізінде экологиялық сақтандыру шартын жасасуды көздеу қажет. Есепте міндетті экологиялық сақтандыру туралы ақпарат жоқ. 24.77-бапқа сәйкес ықтимал әсерлер туралы есепті құрастырушы, бастамашы Қазақстан Республикасының заңдарында көзделген қоршаған ортаға әсерлер туралы алынған мәліметтерді жасырғаны және қоршаған ортаға әсерді бағалауды жүргізу кезінде анық емес мәліметтерді ұсынғаны үшін жауапты болады.
11	Мүдделі жұртшылық	Түскен жоқ.